

30. 9. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozhodnutí ve věci C-160/15 GS Media BV v. Sanoma Media Netherlands BV a další aktuality v oblasti autorského práva

Dne 8. září uveřejnil Soudní dvůr Evropské unie rozhodnutí o předběžné otázce ve věci C-160/15 (GS Media), zabývající se právním zařazením linkování k obsahu, chráněnému autorským právem. Dne 14. září pak představila Evropská Komise oficiálně další sérii návrhů na modernizaci autorského práva a o den později vydal SDEU rozsudek ve věci C-484/14 (McFadden), kde se soud zabýval právní odpovědností subjektu, zpřístupňujícího veřejně svou Wi-Fi, v souvislosti s porušováním autorských práv na internetu a možnostmi právních kroků držitelů autorských práv vůči subjektu, poskytujícímu takovou službu.



ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
KŘÍŽ A PARTNEŘI

C-160/15 (GS Media)

Spor započal již v roce 2011, kdy na nizozemskou internetovou stránku GeenStijl, která se zaměřuje na skandální zpravodajství a jejímž provozovatelem je GS Media, byl umístěn článek, slibující čtenářům uniklé snímky holandské celebrity Britt Dekker. Článek obsahoval odkaz na australské webové stránky, kde bylo možné stáhnout fotografie ženy, pořízené pro doposud nevydané číslo časopisu Playboy, jehož vydavatelem v Holandsku je společnost Sanoma. V reakci na výzvy společnosti došlo sice na australských webových stránkách k odstranění fotografií, publikovaných bez souhlasu nositele resp. vykonavatele autorských práv k nim, na stránkách GeenStijl se však naopak v reakci na výzvy k odstranění článku objevilo postupně několik dalších článků a odkazů na jiné webové stránky, kde bylo možné si fotografie prohlédnout.

Podle společnosti Sanoma porušila společnost GS Media autorské právo uveřejněním odkazů. Hoge Raad der Nederlanden (Nejvyšší soud Nizozemska), u kterého byl podán kasační opravný prostředek, se v této záležitosti obrátil na Soudní dvůr z důvodu nejednoznačnosti odůvodnění předchozích rozhodnutí ve věci (porušení práva na základě odkazu/umístěného thumbnailu).

SDEU došel k závěru, že *umístění hypertextového odkazu na jedné internetové stránce na díla chráněná autorským právem a zveřejněná bez souhlasu autora na jiné internetové stránce nepředstavuje „sdělování veřejnosti“, pokud osoba, která tento odkaz umísťuje, tak nečiní za účelem dosažení zisku a neví o protiprávní povaze zveřejnění těchto děl. Jsou-li však tyto odkazy poskytnuty za účelem dosažení zisku, musí být znalost protiprávní povahy zveřejnění na jiné internetové stránce presumována.*

Jak uvádí tisková zpráva k rozhodnutí, Soudní dvůr při řešení otázek vycházel z předpokladu, že podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti jsou členské státy povinny zajistit, aby měli autoři výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení svých děl veřejnosti. Zároveň tato směrnice směřuje k zajištění přiměřené rovnováhy mezi zájmy nositelů autorských práv na straně jedné a ochranou zájmů a základních práv uživatelů chráněných předmětů, zejména jejich svobody projevu a informací, jakož i obecného zájmu na straně druhé.

Tato obecná myšlenka, vedla při přípravě návrhu směrnice k výjimkám pro některé typy poskytovatelů služeb informační společnosti. Definiční nejasnosti a pozdější nepřesná interpretace některých klíčových pojmů při implementaci do národních práv, vedla k tomu, že teprve judikatura SDEU postupně vymezovala předpoklady pro vyloučení resp. omezení odpovědnosti poskytovatelů služeb. Aktuální rozhodnutí je mimořádně významné. Existoval předpoklad, že rozhodnuto bude striktně na základě L'Oréal, neboť provozovatel webu nehrál sám aktivní roli při šíření díla na internetu. Jako podstatné se ukázalo, že, s odkazem na nadpis článku, jeho obsah i povahu služby, na kterém se fotografie nacházely, si žalovaný musel být vědom toho, že odkazovaný obsah bude zpřístupněn většímu množství osob a že je uveřejněn bez souhlasu držitelů práv. Mimoto ani na výzvu nezpřístupnil odkazy k dílům, která byla poprvé zpřístupněna teprve na australském datovém uložišti. Vycházet bylo třeba dále, jak bylo již naznačeno, i s rozhodnutí ve věci Reha Training, a to za účelem revize kritérií pro zpřístupňování díla veřejnosti s ohledem na tento konkrétní případ. Vycházejí z ustálené judikatury tak soud připomněl, že *aby mohlo být sdělování chráněného díla kvalifikováno jako ‚sdělování veřejnosti‘, musí být sděleno specifickou technologií odlišnou od té, která byla dosud užita, nebo ‚nové veřejnosti‘, tj. veřejnosti, kterou nositelé autorského práva nebrali v potaz při udělení svolení k prvotnímu sdělení jejich díla veřejnosti*. Dále řešil otázku, nakolik bylo odkázání na díla nezbytným pro uživatele internetu proto, aby jim díla byla zpřístupněna. Pokud tedy byla díla dostupná jinde, nabízí se závěr, že uveřejnění odkazů šíření pouze usnadnilo, nikoliv podmiňovalo.

Do budoucna nejpodstatnějším je předpoklad soudu, že pokud je odkaz uveřejněn za účelem zisku, přijal provozovatel dostatečná opatření k tomu, aby předešel porušení autorských práv odkazem. V této věci tedy byl naplněn jak aspekt nové veřejnosti, tak komerční účel uveřejnění.

Netřeba dodávat, že rozhodnutí by bylo možné aplikovat na weby, umožňující přístup k autorským, zejména hudebním a audiovizuálním dílům na základě sdílení odkazů. Tyto weby fungují na komerční bázi a pokud se bude jednat o díla na internetu držitelem práv doposud nepublikovaná, bude záviset jen na „tvůrcím“ přístupu provozovatelů těchto webů při hledání cest, jak tato kritéria obejít.

Prezentace návrhů na modernizaci autorského práva

Komise představila návrhy na modernizaci autorského práva u příležitosti projevu předsedy Komise Junckera o stavu Unie v roce 2016. Mimo prohlášení obecného charakteru a odkazů na již dlouhodobě zcela běžné služby informační společnosti, byly uvedeny i základní body navrhované reformy, spolu s jejich základním odůvodněním. Jak bylo očekáváno, dojit by mělo ke změnám s cílem zajistit lepší přístup k širší nabídce obsahu šířeného po internetu i z jiných států, zlepšit autorské právo pro potřeby výzkumu, vzdělávání a sociálního začleňování zdravotně postižených osob, a zajistit spravedlivější a udržitelný trh pro tvůrce a tisk. Kde mohou plánované iniciativy působit zásadnější komplikace je zejména oblast audiovizí. Plánováno je mimo jiné zjednodušení přeshraničního licencování televizního obsahu pro internet, změna pravidel pro licencování balíčků zahraničních (EU) televizních stanic resp. jejich obsahu, zajištění vymahatelnosti dodatečné odměny pro autory i výkonné umělce na vydavatelích a producentech nebo zřízení „center pro udělování licencí“ - odnože kolektivních správců, vyjednávajících licenční podmínky pro nositele práv s

internetovými platformami. Ačkoliv záměrem reformy je zajistit rovnováhu mezi právy uživatelů a nositelů autorských práv, spokojená nemusí být dostatečně, a pravděpodobně nebude, ani jedna strana. Aktivním uživatelům internetu se plán zdá málo progresivní a zohledňující současnou podobu tvorby, využívání a konzumace autorského obsahu na síti. Neblahý ohlas budou mít i ústupky od některých původně zamýšlených osvobození užívání děl na síti. Plán nemusí však přinášet ani zlepšení podmínek pro tvůrce, producenty a vysílatele. Pro držitele práv může tento proces paradoxně znamenat omezení jejich možnosti získat spravedlivé ohodnocení za užívání svých děl, opak čehož si v rámci copyrightové reformy Komise také předsevzala. Nakolik byly připomínky z veřejnosti reflektovány, ukáže teprve budoucnost. V tuto chvíli se koncepce jeví, jako potenciálně zasahující do smluvní volnosti zainteresovaných subjektů a řešení jednotlivostí bez dostatečně provázanosti a zohlednění obchodní praxe v příslušných odvětvích a potřeb všech zúčastněných, včetně uživatelů.

Jako pozitivní, s výhradou praktické potřeby přehodnocení úpravy zaměstnaneckých děl, je možné vnímat uvedení vydavatelství do postavení nositelů autorských práv. Idea je taková, že tato pozice by jim měla umožnit snadnější vymahatelnost práv z užívání jejich článků na internetu. Tradiční vydavatelství kvalitních periodik jsou globálně decimována internetovým zpravodajstvím, a jejich podpora je tedy skutečně nutná. Otázkou je, zda je realistická představa vymahatelnosti finanční náhrady za přejímání autorských článků v potřebném rozsahu, rychlosti a s nízkými náklady, zejména pokud na druhé straně budou často stát „pilíře“ bezplatných služeb informační společnosti. Zároveň je však možné polemizovat o nutnosti legislativních změn pro dosažení tohoto cíle a dále o jeho možných dopadech. Obdobný systém byl již v některých členských zemích EU v minulosti bez pozitivního výsledku zaveden.

C-484/14 (McFadden)

Na pomezí práva autorského, práva na ochranu osobních údajů a práva na svobodu podnikání, se nachází aktuální rozsudek SDEU ve věci *McFadden*. Ačkoliv bezplatné zpřístupňování Wi-Fi v obchodě žalovaného bylo posouzeno jako služba informační společnosti, která má komerční význam přilákání nových zákazníků, nelze jejího poskytovatele činit odpovědným, za porušování autorských práv na internetu, ke kterému by jejím prostřednictvím docházelo. Otázkou je vyhodnocení, jaké efektivní řešení lze vymáhat na podnikateli právní cestou.

Z rozhodnutí vyplývá, že od majitele Wi-Fi lze očekávat, že bude svou Wi-Fi chránit heslem a tak omezí její přístupnost. Pro efektivnost řešení ale bude potřeba předem identifikovat každého uživatele. Praktické zajištění rovnováhy práv bude nesnadné, neboť i pokud budou identifikováni uživatelé, podle platné evropské směrnice nebude možné ukládat informace o obsahu dat ve vazbě na identifikovatelného uživatele. Lze předpokládat, že toto rozhodnutí je krokem k rozsáhlé diskuzi na toto téma v budoucnu.



JUDr. Veronika Křížová, LL.M.,

advokátka

[Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o.](#)

Rybná 9
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 819 334

Fax: +420 224 819 343

e-mail: info@ak-kp.cz



© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Digital Fairness Act a influencer marketing - cesta ke konci roztříštěnosti regulace?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc leden 2026](#)
- [IATA Travel & Cargo akreditace v letectví - v čem spočívají její výhody?](#)
- [Digital Omnibus o AI: návrh nařízení o zjednodušení pravidel pro umělou inteligenci](#)
- [Rozhodčí nálezy vydané ruskými rozhodčími soudy a jejich uznání a výkon na území EU](#)
- [Environmentální tvrzení společností v hledáčku EU: Jak se vyhnout greenwashingu a obstát v nové regulaci?](#)
- [AIFMD II v České republice: Schvalovací proces a co čeká investiční společnosti](#)